

Cronica TV

**Duminică, 30 martie 2008,
Trustul de Presă al
Ministerului Apărării are un
motiv în plus de sărbătoare.
Emisiunea militară de
televiziune Pro patria
va împlini 40 de ani de la
prima difuzare.**

Emisiunea a prins contur ca urmare a unui ordin dat de Nicolae Ceaușescu, șefului Direcției Superioare Politice din Armată, generalul-maior Ion Coman.

Pentru că formatul a plăcut, secretarul general al partidului a cerut ca aceasta să fie realizată săptămânal și să fie difuzată de postul național de televiziune la o oră de vârf.

Astfel, s-a înființat în cadrul Direcției Superioare Politice din Armată, Secția de Radio și Televiziune, la conducerea căreia a fost numit colonelul Ioan Costea,

PRO PATRIA - 40

Benone NEAGOE
benoneneagoe@presamil.ro

fost redactor în presa militară, dar și cu o oarecare experiență în materie de film, în urma colaborării cu Studioul Cinematografic al Armatei.

Acesta a format prima echipă redacțională *De strajă patriei*, alcătuită din ofițeri-redactori în presa scrisă și din tineri operatori ai televiziunii aflați în stagiul militar.

Emisiunea a intrat în grila de programe a Televiziunii Române, deloc întâmplător, cu o săptămână înainte ca trupele Tratatului de la Varșovia să invadeze Cehoslovacia.

Se lucra cu film pe 16 mm, la început alb-negru, apoi color. Din cele 30 de minute ale emisiunii doar aproximativ 10 erau realizate efectiv pe teren, restul fiind transmise în direct, din studio, sub forma unor interviuri și mese rotunde minuțios pregătite. Temele de predilecție erau educația patriotică și ostășească, ordinea și disciplina militară, dar și unele interferențe cultural-istorice. Realitatea vieții din unitățile militare, din poligoane sau de pe șantierul național trebuia cosmetizată pentru a putea trece de viza Consiliului Politic, a Televiziunii sau a C.C. al P.C.R. Aspectele negative semnalate puteau merge cel mult până la nivelul de companie. Iar dacă interviuații erau tineri soldați sau locotenenti, aceștia erau aleși cu grijă, astfel încât să poată rosti credibil răspunsurile sugerate de realizatori.

De strajă patriei avea să devină, în scurtă vreme, o importantă sursă de știri despre situația din armată.

De atunci, din 1968, emisiunea armatei nu a lipsit din casele românilor, nici chiar în aberanta perioadă de austeritate dintre anii 1984-1989, când emisiunile postului național de televiziune au fost reduse la câteva ore zilnic, de propaganda ceaușistă. Totuși, în 1987, timp de 7 luni, emisiunea *De strajă patriei* a fost scoasă din programul TV.

Pe vremea aceea, emisiunea armatei era una dintre cele mai vizionate, pentru că astăpăra setea publicului telespectator de a afla tot felul de lucruri din viața militară. Oamenii se uitau la ea cu plăcere, pentru că programată duminică, la o oră bună, 12,30, ea reușea performanța de a umple, la propriu, un gol.

(continuare în numărul viitor)

MEMORIILE UNUI CAPORAL

Benone NEAGOE

Încă de la apariția sa, în 1950, **Editura militară** și-a înscris în program publicarea mărturiilor celor care au participat la cele două mari conflagrații mondiale. Colecția *Memorii de război* s-a bucurat de un real succes, la volumele de documente, evocări, lucrări de sinteză editate până acum, colaborând zeci de luptători români în cele două războaie. Editura omagiază astfel

jertfa celor care au luptat pentru independența și unitatea țării.

Într-una din aceste lucrări, *Din Câmpia Dunării dincolo de Munții Cehoslovaciei*, apărută în 1972, autorul evocă faptele de eroism ale caporalului Ștefan Cârlan și ale camarazilor săi în înfruntările de la Kromeriz și Kojetin.

Directorul Cercului Militar din Brăila, colonelul în rezervă Petru Gurău povestește: *era în iunie 2005,*

De Ziua Înălțării Domnului, când la sediul nostru se desfășurau manifestările comemorative eroilor patriei. Printre documentele existente în expoziția organizată cu acest prilej era și un carnețel cu însemnări de pe front ale caporalului Ștefan Cârlan, brăilean de-al nostru. Prea Sfinția Sa, Casian Crăciun, Episcop al Dunării de Jos, care ne-a onorat cu prezența, a spus atunci că ar fi bine să facem cunoscut publicului larg acel jurnal de front.

Împreună cu un fost arhivist, doamna profesor Stanca Bounegru, sprijiniți de domnul Gian Olteanu, directorul Direcției Județene Brăila a Arhivei Naționale, am purces la editarea manuscrisului. Gândul că acest jurnal ar putea vedea lumina tiparului i-a dat Georgetei Cârlan, soția fostului caporal, puterea să lupte cu o boală ucigătoare: *Au trudit alături de noi, directorul Editurii militare Adrian Pandea și redactorii de carte Elena Marinescu și Marius Iorgulescu fără solitudinea și înțelegerea cărora n-am fi putut scoate la lumină această carte.*

Scriș cu simplitate și pragmatism, *Păstrați-mi amintirile* este un manuscris elocvent prin relatarea

faptelor de arme, prin dramatismul situației cu care ostașii Regimentului 38 Infanterie s-au confruntat în anii 1942-1945 pe lungul și greul drum al Victoriei.

Într-o epocă în care criteriul de valoare pare să nu mai funcționeze, în care sentimentul patriotic a căzut în derizoriu, jurnalul de front al caporalului radiotelegrafist Ștefan Cârlan, apărut anul acesta la Editura militară și lansat zilele trecute la Cercul Militar din Brăila, e o pledoarie pentru libertate și pace, pentru respectul valorilor umane, a tradițiilor naționale.

Semnal editorial

Senin, ca scriiturile lor

Locotenent-colonel Dănuț CĂLDĂRARU

tuturor vremurilor, ar deveni, pentru câteva secunde, foarte gelos. Ar avea și de ce. Din cauza măiestriei piloților și tehnicienilor români prezentați, cu seninătate, de jurnaliștii aviatorilor.

Revista Forțelor Aeriene Române *Cer senin* a apărut în aceleași condiții de design editorial, în luna februarie a anului 2008. Reportajele *Aterizare în condiții extreme și În misiune cu Hercules* te duc spre canoanele gândirii fantasmatică, zugrăvite, cândva, în povestiri cu aceeași tentă a vitezei, de scriitorul Cezar Petrescu. Publicația strălucește prin eleganța materiei prime, hârtia, prin textele jurnalistice și prin ineditul ilustrațiilor. La *Cer senin*, cugetarea se potrivește mai mult decât s-ar putea crede. Pe 33 de pagini, găsim decriptarea unei lumi pe care nu mulți au fost urși să o cunoască. Anume, lumea zborului, care-i bine compartimentată, jumătate timp, jumătate chin. Sunt convins de faptul că Guynemer, un personaj creat de Cezar Petrescu, cel mai bun pilot al

O forță care contează

Revista „Frontiera”, nr. 1/2008, editată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră ne reține atenția prin cele 36 de pagini echilibrate conceptual și imagistic. Redactorul-șef, subcomisarul Marius Ionescu, a creat un produs jurnalistice pe care s-ar putea conta în fundamentarea imaginii instituționale. Temele proiectate sunt abordate printr-un stil simplu și dinamic. Aflăm ce înseamnă „Evaluarea Schengen”, ce se mai întâmplă cu oina, sportul național românesc. Semnalul editorial dat de chestorul general dr. Anghel Andreescu – „Organizațiile teroriste – conceptualizarea terorii vs securitatea Europeană” completează cu demnitate și distincție certificatul de apreciere a revistei în spectrul informativ intern. Ce ne-a plăcut de la echipa editorială a IGPF? Aptitudinea de a transforma insolitul în cunoscut și cunoscutul în insolit. Ceea ce, să recunoaștem, nu este de fel un har al inocenților. (D.C.)

OPORTUNITATEA ȘI POSIBILITATEA

Aurelia NĂSTASE

Este *oportun* ceea ce este adecvat, favorabil, nimerit, prielnic, propice, convenabil, în conformitate cu subiectul, cu timpul, cu locul sau cu persoana, ceea ce este făcut în momentul convenabil, în locul convenabil sau în împrejurarea convenabilă.

Oportunitatea este calitatea de a fi oportun, de a fi în conformitate cu o împrejurare, potrivit cu un loc sau cu un timp, precum și „ocazia favorabilă” sau „ocazia convenabilă”. Pentru Caesar, *opportunitas loci* era adecvarea locului. Pentru Cicero, locul potrivit de acțiune era *locus opportunus ad rem* (v. Guțu, Gh., 1983, *Dicționar latin-român*, Editura

Științifică și Enciclopedică, București, p. 837).

Oportunismul este comportamentul caracterizat de conformarea la momentele, la locurile, la împrejurările sau la persoanele favorabile. *Oportunist* este cel care caută în primul rând să obțină avantaje din orice împrejurare.

Possibilitatea este calitatea de a fi posibil. *Possibil* este ceea ce poate să fie sau se poate face.

Se întâmplă să fie *posibil* ceea ce este *oportun*. Uneori însă, nu este *posibil* ceea ce este *oportun*. Alteori, nu este *oportun* ceea ce este *posibil*. O decizie *posibilă* poate fi *oportună* sau *inoportună*. Uneori, o decizie *oportună* nu este *posibilă*.

O acțiune *inoportună* nu este totodată și *imposibilă*.

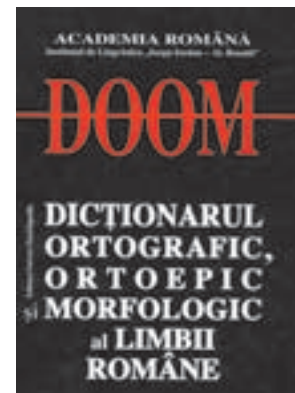
Limba română este patria mea.

Nichita Stănescu

Ca urmare, *oportunitatea* și *posibilitatea* nu pot fi considerate sinonime.

Cu toate acestea, în discursul politico-diplomatic actual, se recurge adesea la cuvântul *oportunitate* acolo unde ar fi firesc să fie folosit cuvântul *posibilitate*. Confuzia deformează mesajele. Enunțuri precum *Congresul pe care îl organizăm este o oportunitate sau Trebuie să ne valorificăm oportunitățile* pot fi citite ca incitări la adoptarea unei conduite *oportuniste*, în momente și în împrejurări în care *oportune* ar fi amabilitatea față de parteneri și evaluarea onestă de *posibilități*.

Înlocuirea *posibilității* cu *oportunitatea* se explică prin impresia că *oportunitatea* ar aparține unui limbaj elevat, oficial, spre deosebire de banala *posibilitate*, socotită vorbă utilizabilă de

oricine. Această impresie de neștiutor evident fudul are ca teme iluzia sinonimiei dintre *oportunitate* și *posibilitate*, pe care o cultivă, în jargonul lor, comercianții emițători, fără scrupule, de anunțuri precum *Indecizia îți fură oportunitatea!*, obstinați să amăgească lumea cu „oportunități” de afaceri, de investiție sau de achiziție. Deși *posibilă*, este, în general nu doar *inoportună*, ci și inacceptabilă substituirea conduitei de diplomat cu apucăturile de teșghetar.